

DEBATT

Om inte kyrkan undervisar om sex, vem ska då göra det?

Replik. Kan det vara så att kyrkans undervisning fokuserat på ramarna kring sexualiteten och varit så mån om att varna för riskerna att man glömt, eller försummat, att tala om glädjen och alla de välsignelser som följer med ett överlåtet och kärleksfullt liv tillsammans, skriver Micke Gunnardo.

Förstora

DEBATT

Sanningen är nog den att vi i kyrkan behöver bli bra mycket bättre på att kommunicera en sund syn på sexualiteten. Sex är främst en fantastisk kärleksgåva från skaparen själv. Genom intimiteten med varandra kan vi inom äktenskapets ramar få visa varandra kärlek på ett ömsint och passionerat sätt, utan rädsla och fria från skuld och skam, skriver Micke Gunnardo. (Foto: Priscilla Du Preez, Linn Gunnardo)

Av Micke Gunnardo, parterapeut och föreläsare

06 oktober 2022 05:00

Kyrkan bör undervisa om sex

Det går att förena Bibelns undervisning om ramarna för sex och äktenskap och dess undervisning om ett lustfyllt sexuellt samliv, skriver Micke Gunnardo.

Hur undermålig undervisningen om sex är i våra kyrkor i dag kan jag inte bedöma, men jag gissar att det finns förbättringspotential på många håll. Vad jag däremot vet är att jag de senaste 15 åren mött många kvinnor som uppgett att sex är förenat med skam och inte leder till den lust och glädje de önskar. Många, både kvinnor och män, lider och har problem med sitt sexliv på grund av detta.

Det som förvånat mig och gjort mig bedrövad är att det är så pass många kvinnor födda på 1980-talet och senare som uppger dessa problem. Kvinnor som alltså så sent som på 90- och början av 00-talet fått med sig undervisning och attityder kring sex som något man ska "se upp för", och som skapat problem inom äktenskapet med skam och skuld.

Det många kvinnor är noga med att poängtera är att det inte bara är "problematisk" undervisning från pastorer och ungdomsledare eller bristen på bra undervisning som bidragit. Lika mycket är det attityder från vanliga medlemmar i kyrkan, ja, till och med från egna mammor, som bidragit till hämningar och skamkänslor kring sex. Mammor som i sin tur, får man förmoda, ärvt dessa attityder från sin egen ungdoms kyrka.

Det är mycket viktigt att se att det går att förena Bibelns undervisning om ramarna för sex och äktenskap och dess undervisning om ett lustfyllt sexuellt samliv. Men vad är det då som i vissa fall gått så fel? Jag vill gärna tro att det funnits goda intentioner med den undervisning som getts men att det ibland, kanske rent av ofta, har blivit fel – vilket orsakat mycket förtvivlan och sorg över ett negativt laddat sexliv. Många kvinnor känner skam inför sin egen sexualitet och många män upplever rädsla för att begå någon form av övergrepp i sin längtan efter intimitet och sex.

Kan det vara så att kyrkans undervisning fokuserat på ramarna kring sexualiteten och varit så mån om att varna för riskerna att man glömt, eller försummat, att tala om glädjen och alla de välsignelser som följer med ett överlåtet och kärleksfullt liv tillsammans i äktenskapet – undervisning som kan leda till ett sexliv utan skam och skuld?

När en man och en kvinna bestämmer sig för ett liv tillsammans är det meningen att deras längtan efter och kärlek till varandra mynnar ut i ett intimt sexuellt samliv. När det praktiseras på ett kärleksfullt sätt både skapar och uttrycker det en innerlig samhörighet.

Sex är inte "bara ett ligg" utan något mycket större: en själslig förening mellan två individer. Syster Sofie Hamring beskriver det så väl i sin replik: "Sex berör personens själva kärna på ett sätt som andra fysiska behov, som hunger och törst, inte gör. Den rör vid individens innersta hemlighet, som vi instinktivt döljer för andra. Det är något helt och hållet privat. Att avslöja vår sexualitet är att låta en annan människa träda in

till vår innersta hemlighet. Att ge sig hän i en sexuell handling betyder därför att överlåta sitt jag till en annan, på ett unikt vis.”

Sexualiteten påverkar oss på ett djupt känslomässigt, psykologiskt och andligt plan. Sådan kraft är det i sexualiteten.

Höga visan är en vacker erotisk kärleksdikt i Bibeln som ogenerat hyllar den sexuella kärlekens gåtfulla kraft. ”Min älskade, min vän, du är en hemlig trädgård, en ren källa som ingen annan får komma nära. Till kropp och själ är du ett paradiset, en lustgård full av härliga frukter”(Höga visan 4:12–13 The Message). Höga visan visar tveklöst att vi ska upptäcka varandras kroppar och glädja oss över varandras lust och attraktion. Man skulle kunna säga att Höga visan är ord och inga visor när det gäller att beskriva den sexuella kärleken.

I början av kapitel 5 står det: ”Jag gick till min trädgård, min älskade, min hjärtevän! Jag drog in den ljuvliga doften. Jag åt frukterna och honungen, drack nektar och vin”. Här finns inget som heter skam, skuld eller genans. Höga visan talar också om kvinnan som en hemlig trädgård, där hon känner sin egen sexualitet och är helt fri från osäkerhet och hämningar. Hon tar själv initiativ och välkomnar sin man: ”Vakna nordanvind, rör på dig sunnanvind! Blås på min trädgård, fyll luften med krydddoft. Låt min älskade komma till sin trädgård! Ja, låt honom äta de härliga, mogna frukterna” (Höga visan 4:16 The Message).

Just på grund av att sexualiteten är en sådan stark kraft behöver vi fortsätta undervisa om de faror och risker som finns. Men vi gör det tveklöst bäst genom att främst undervisa om hur vi på ett sunt sätt bejakar denna kraft inom äktenskapet, kärleksfullt och med lyhördhet inför varandras behov och längtan, men också inför rädslor och farhågor.

Sanningen är nog den att vi i kyrkan behöver bli bra mycket bättre på att kommunicera en sund syn på sexualiteten. Sex är främst en fantastisk kärleksgåva från skaparen själv. Genom intimiteten med varandra kan vi inom äktenskapets ramar få visa varandra kärlek på ett ömsint och passionerat sätt, utan rädsla och fria från skuld och skam.

Kyrkan har därför en uppgift att undervisa och vägleda par till att upptäcka den djupare meningen med sex, och den källa till glädje Gud avsett den att vara. Vem eller vilka gör det annars?